

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความคิดเห็น หมายถึง การพูดเพื่อแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล มีความสอดคล้องกับเรื่องที่พูด ในการพูดแสดงความคิดเห็น ผู้พูดอาจพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ เศรษฐกิจ หรือสังคมก็ได้ ทั้งนี้เมื่อแสดงความคิดเห็นไปแล้วควรทำให้ผู้ฟังเห็นด้วยหรือคล้อยตาม

การพูดแสดงความคิดเห็นอาจเป็นการพูดระหว่างบุคคลหรือต่อบุคคลหรือต่อที่ประชุมก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสในการพูด เช่น การให้สัมภาษณ์ การประชุม การสัมมนา การอภิปราย การบรรยาย

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. กล่าวถึงความเดิม เหตุการณ์ หรือการกระทำของบุคคล
๒. ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในเรื่องดังกล่าวและผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้น โดยยกตัวอย่าง ยกเหตุผล ข้ออ้างอิง ข้อโต้แย้งต่าง ๆ มาอ้างอิงคัดค้าน ถ้าสามารถใช้เหตุผลทางหลักวิชามาประกอบจะทำให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น
๓. เสนอแนวปฏิบัติที่ดีกว่า เพื่อเป็นการสร้างสรรค์
๔. จบด้วยการกล่าวย้ำความคิด อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ฝากความหวัง การเรียกร้อง เชิญชวน

ลักษณะของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดี

๑. ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี
๒. การแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรมีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์
๓. ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาส โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง
๔. การแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ตาม ควรแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

การใช้ภาษาในการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. ใช้ถ้อยคำให้กะทัดรัดมีความหมายชัดเจน เรียงเนื้อความตามลำดับไม่สับสน
๒. ใช้ถ้อยคำภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะของการแสดงความคิดเห็น เช่น ดิฉันเห็นว่า ผมคิดว่า เป็นต้น
๓. ใช้ถ้อยคำหรือกลุ่มคำเพื่อบ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นเช่น คำว่า อาจ อาจจะ คง คงจะ น่า น่าจะ ทั้ง ควร เป็นต้น
๔. ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลด้านศีลธรรมจริยธรรม และคุณธรรมไม่ ประชดประชัน ไม่พูดก้าวร้าวเสียดสี ไม่พูดแบบขวานผ่าซาก หรือมีเจตนาไม่ดี
๕. มีมารยาทในการพูด ไม่ใช้คำรุนแรง คำด่า คำหยาบ มีกิริยาวาจาที่สุภาพ น้ำเสียง นุ่มนวล และต้องรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น

- ฟัง อ่าน หรือดูเรื่องที่ต้องพูดแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ
- ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง
- ใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลเพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็น
- มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
- ไม่นำอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง
- พูดอย่างมีมารยาท ใช้คำที่สุภาพ
- เรียงลำดับเรื่องที่จะพูดให้ดีไม่เกิดการสับสน
- ไม่พูดให้เกิดความขัดแย้งกัน
- พูดให้ตรงประเด็น

ตัวอย่างการพูดแสดงความคิดเห็น

คุณลุงของฉันมีหลานชายคนหนึ่งเป็นเด็กกำพร้า พ่อแม่ของเขาเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์จึงไม่ได้เรียนต่อ คุณลุงสงสารมากกลัวหลานจะลำบาก จึงไปรับมาอยู่ด้วย และให้รับใช้คุณลุงอย่างใกล้ชิด หลายปีผ่านไปหลานของคุณลุงเติบโตขึ้นใกล้จะเป็นหนุ่มแล้วยังรับใช้คุณลุงเหมือนเดิม ฉันเริ่มกังวลกับวิธีการดูแลเลี้ยงหลานของคุณลุงและไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ เพราะต่อไปถ้าสิ้นคุณลุงแล้ว เด็กคนนี้จะเลี้ยงตัวเองได้อย่างไรคุณลุงน่าจะส่งเสริมให้หลานได้เรียนหนังสือแล้วฝึกอาชีพเพื่อให้มีความรู้ติดตัวไปทำมาหากินในวันข้างหน้า